

een bewonersinitiatief

Leaflet 22 februari 2021

Rupsje nooitgenoeg

RUPSEN: EEN PLAAG OF EEN ONMISBARE VOEDSELBRON?

Als we ons beperken tot het park kunnen we de rupsen die flink huishouden in moestuinen buiten beschouwing laten. Dit verhaaltje gaat over de twee grootste "lastposten" onder de rupsen, de eikenprocessierups en de rups van de buxusmot. Feitelijk is het verhaal heel simpel: de natuur lost het zelf op! Echter wij mensen willen om diverse redenen dingen die botsen met dit principe. Als het dan "mis" gaat verzinnen we allerlei methodes om het probleem op te lossen w.o. de meest drastische en funeste vormen van bestrijding. Ondanks de vele overeenkomsten zal ik de twee genoemde soorten apart behandelen.

De eikenprocessierups:

de eitjes van de eikenprocessievlinder komen meestal uit in april. De rupsen wachten tot de knoppen van de eik opengaan. Zij vervellen zesmaal voor ze vlinder worden. Vanaf het derde stadium krijgen ze brandharen (eind april/mei). Ze vormen nesten in de Europese eik, de belangrijkste boom die wij hebben met een enorme rijkdom aan allerlei soorten dieren. Bestrijding van de rupsen geschiedt met grote stofzuigers, gif en verbranding. Deze methodes doden ook alle andere insecten, spinnen etc. en lossen het probleem niet op. Wat ze wel doen is natuurlijke vijanden opruimen en dat is heel slecht nieuws! De oplossing ligt voor de hand: maak uw tuin gevarieerd en daarmee diervriendelijk! Enkele feiten: vleermuizen eten de vlinders, sluipwespen leggen hun eitjes in de rupsen die vervolgens worden opgegeten door de wespenlarven. De beste methode is: zorg voor veel nestgelegenheid voor de echte rupsenliefhebbers, de vogels. Als de rupsen nog klein en onbehaard zijn is het aantal gegadigden onder de vogels enorm. Een selectie (al deze soorten leven op het park, als we tenminste een keer stoppen met die vreselijke bomenkap!): alle mezensoorten, boomklever, heggenmus, roodborst, winterkoning. De absolute kampioen is de koolmees die ook behaarde rupsen aan zijn jongen voert. Hij pelt eerst de haren eraf. Een mezenjong eet zo'n 800(!) rupsen in twee weken en een mezenest telt 8 tot 14 jongen. Telt u even mee! Als de rupsen met gif bestreden worden gaat het hele mezenest dood. Veel mensen hebben nestkasten opgehangen, maar het is aan te bevelen om meer kasten op te hangen (niet al te dicht bij elkaar). Mezenkasten zijn overal te koop voor weinig geld. U kunt ze ook makkelijk zelf maken. Koolmezen zijn heel ruimdenkend en gaan snel over tot broeden. Ze beginnen al vroeg in het seizoen (vanaf februari) en hebben meestal drie legfels per jaar. Een vleermuiskast is ook aan te raden!

De buxusmot: het verhaal van de eikenprocessierups komt grotendeels overeen met dat van deze soort. Er is waarschijnlijk geen struik waar zoveel gif overheen gaat als de buxus en indirect is de buxus dus de grootste moordenaar onder koolmeesjongen door onze obsessie om alles netjes te houden. Op ons park zie je ze niet veel, maar kauwen zijn ook grote liefhebbers van deze buxusmotrupsen. Deze rupsen gaan razendsnel te werk, dus het kwaad is al geschied als je overgaat tot bestrijding. Je moordt dan nog wel even alle jonge vogels uit. De buxus is een modeplant, ook al wordt hij al eeuwen toegepast.

Mijn advies is hier: zet geen buxus in de tuin, er zijn nogal wat alternatieven die je op dezelfde manier kunt snoeien, ook wintergroen zijn en niet door rupsen gedecimeerd worden. Enkele voorbeelden zijn: Ilex crenata (Japanse hulst), Lonicera nitida (struikkamperfoelie), Osmanthus burkwoodii (schijnhulst), Liguster diverse soorten. Denk ook eens aan een haagje van b.v. lavendel op een zonnig plekje.

CONCLUSIE:

trek zoveel mogelijk vogels aan en vermijd alle bestrijdingsmiddelen, ook de zgn. biologische. U steunt Bayer e.a., maar u verziekt uw tuin!